

İĞDIR ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNERGESİ

Amaç, kapsam ve dayanak

MADDE 1- (1) Bu yönerge, Iğdır Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından yürütülen lisansüstü öğretim programlarına başvuru, kabul ve kayıt ile ilgili genel ve özel koşulları belirlemek ve eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütmek için, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen “Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği” ile “Iğdır Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği” hükümlerine uygun şekilde düzenlenmiştir.

Tanımlar

MADDE 2 - (1) Bu Yönergede geçen;

- a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- c) Anabilim Dalı Akademik Kurulu: Anabilim dalı başkanı, başkan yardımcıları ve bilim dalı başkanlarından oluşan kurulu; tek bilim dalı bulunan bir anabilim dalında ise anabilim dalı başkanının başkanlığında, o anabilim dalındaki tüm öğretim üyelerinden oluşan kurulu,
- ç) Anabilim Dalı Başkanı: Lisansüstü düzeydeki eğitim-öğretimin yürütülmesinden Enstitüye karşı sorumlu olan ve Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin beşinci maddesinde tanımlanan anabilim dalı başkanını,
- d) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez eseri çalışması dönemlerinde rehberlik etmek üzere ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından önerilen ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atanan öğretim üyesini,
- e) Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans öğrenimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun, bir bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulmuş şeklini,
- f) EBYS: Elektronik Belge Yönetim Sistemini,
- g) Anabilim Dalı (ABD): 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin beşinci maddesinde enstitüler için tanımlanan ve enstitülerde eğitim-öğretim programı bulunan anabilim dalını,
- ğ) Anabilim Dalı Başkanlığı: Enstitüye bağlı olarak açılan anabilim dalının yönetim birimini,
- h) Enstitü Kurulu (EK): Enstitü müdürünün başkanlığında, Enstitü müdür yardımcıları ve Enstitüde öğretim programları bulunan ve/veya ortak öğretim programı yürüten anabilim dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- ı) Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): Enstitü müdürünün başkanlığında, Enstitü müdür yardımcıları ve müdürün göstereceği altı aday arasından Enstitü Kurulunca üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- i) İkinci danışman: Tezli yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik yapan öğrencinin tez veya uygulama konusunun özelliği gereği atanan, üniversite kadrosu veya üniversite dışında görev yapan, yurt içi veya yurt dışı herhangi bir yükseköğretim kurumundan en az doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim elemanını,
- j) Ortak Lisansüstü Program: Yurt içi veya yurt dışındaki üniversiteler ile iş birliği içinde yürütülen lisansüstü programı,
- k) Öğretim Elemanı: Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlilerini,
- l) Öğretim Üyesi: Yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve doktor öğretim üyelerini,
- m) Rektörlük: Iğdır Üniversitesi Rektörlüğünü,
- n) Senato: Iğdır Üniversitesi Senatosunu,
- o) Tez: Yüksek lisans tezi, doktora tezi/sanatta yeterlik tezini,
- ö) Uzmanlık Alan Dersi: Danışmanlığı yapılan öğrenciyi teze yönlendirmek ve tez konusunda uzmanlaştırmak amacıyla birinci danışman tarafından açılan ve öğrencinin mezuniyetine kadar kesintisiz süren dersi,

p) Üniversite: Iğdır Üniversitesini,

Lisansüstü programlarının açılması ve sonlandırılması

MADDE 3- (1) Lisansüstü programların açılmasında diğer anabilim dallarından öğretim elemanları görevlendirilebilir. Ancak bir öğretim elemanı en fazla iki programda görev alabilir.

(2) Enstitü bünyesinde Yükseköğretim Kurulu Kararı ile lisansüstü öğretim yapmak üzere, bir fakülte, bölüm veya anabilim dalından değişik bir ad taşıyan, disiplinler arası bir Anabilim dalı kurulabilir. Bu tür bir ABD'nin başkanı, program açıldıktan sonra ilgili dekanların/yüksekokul müdürlerinin görüşleri alınarak, Enstitü Müdürü tarafından üç yıl süre ile atanır ve atamayla ilgili Rektöre bilgi verilir.

(3) Disiplinler arası bir anabilim dalının açılabilmesi için görev alacak öğretim üyesi veya üyeleri, mevcut açık olan lisansüstü programların asgari öğretim üyesi sayısını düşürmeyecek şekilde yazılabilir veya açık lisansüstü programlarındaki öğretim üyeleri Rektör tarafından görevlendirilebilir.

(4) Sivil Havacılık Yüksekokulları, Tütün Ekspertiği Yüksekokulları, Mesleki Teknoloji Yüksekokulları, Endüstriyel Sanatlar Yüksekokulları ve Uygulamalı Bilimler Yüksekokulları mezunları Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde lisansüstü eğitim ve öğretim görebilirler. Bu yüksekokulların müdürleri veya yardımcıları aynı zamanda açılan lisansüstü program/programların Enstitü anabilim dalı başkanı görevlerini de yürütürler. Anabilim dalı başkanının kim olacağı hususu ilgili yüksekokul kurul kararı ile Enstitü Müdürlüğüne bildirilir.

(5) Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından her eğitim-öğretim yılı sonunda programlar gözden geçirilerek asgari öğretim üyesi yeterlilikleri düşen, ders verme koşullarını ve/veya diğer koşulları sağlayamayan programlara öğrenci alınmaz. Asgari yeterliliği sağlayamayan programların tekrar öğrenci alabilmesi için asgari yeterlilikleri sağlamaları gerekmektedir.

(6) Bu ilkeler, açılacak tezsiz yüksek lisans programlarını kapsamamakta olup söz konusu programlar, ilgili mevzuat çerçevesinde ayrıca yürütülür.

Danışman atama ve danışmanlıkların düşürülmesine dair ilkeler

MADDE 4- (1) Tezli yüksek lisans programında tez danışmanı, Üniversite kadrosunda bulunan, en az bir yarıyıl süreyle herhangi bir yükseköğretim kurumunda ders vermiş veya hakemli dergilerde en az üç tane yayını olan öğretim üyeleri arasından atanır. Doktora programında ise tez danışmanı en az bir yüksek lisans tezini birinci danışman olarak yönetmiş ve başarı ile tamamlamış olan öğretim üyeleri arasından atanır.

(3) Lisansüstü programlarda birinci danışmanlar Üniversite kadrosundaki öğretim üyeleri arasından atanır. Ancak ikinci danışmanlar Üniversite kadrosundan veya Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları arasından atanabilir.

(4) İkinci danışman ataması tez önerisi kabul edilmiş öğrenciler için yapılabilir.

(5) Bir öğretim üyesi aynı anda hem bağımsız hem de disiplinler arası programlardan danışmanlık talebinde bulunabilir.

(6) Yükseköğretim Kurumu ya da üst kurullarında yer değiştiren veya emekliye ayrılan öğretim üyelerinin tez aşamasındaki danışmanlıkları süreç tamamlanıncaya kadar isteğe bağlı olarak devam edebilir.

(7) Yüksek lisans ve doktora programlarında öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı üst sınırı 14'tür. Tezsiz yüksek lisans programları için ise (tezli yüksek lisans ve doktora danışmanlıkları hariç) en fazla 16'dır. Ancak, Yükseköğretim Kurulu ile yapılan protokol dâhilinde ve üniversite-sanayi işbirliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50'ye kadar arttırılabilir. Bir öğrenci/tez için birden fazla danışman atanması durumunda, iki adet ortak danışmanlığı olan öğretim üyesi, bir adet danışmanlığa sahip sayılır (**Mülga son cümle: 30.12.2020 Tarih ve 53 sayılı senato**).

Ders açma ve verme ilkeleri

MADDE 5 – (1) Enstitü anabilim dalında ders verecek öğretim elemanının doktora öğrenimini tamamlamış olması gerekmektedir.

- (2) Açılan tezli yüksek lisans ve doktora programlarında görev alacak söz konusu öğretim elemanları, herhangi bir lisans veya tezsiz yüksek lisans programında ders verme şartı aranmaksızın ders açabilir ve verebilir.
- (3) Anabilim dalında açılması düşünülen yeni bir ders için dersi verecek öğretim üyesi; ders tanıtım formunu (Türkçe ve İngilizce) Bologna bilgi paketi verilerini de içerecek şekilde doldurarak, müracaatını ilgili ABD'ye yapar. ABD kurul kararı ile açılması kararlaştırılan ders ve/veya dersler Enstitü Kurulunun onayı ile açılır.
- (4) Tezsiz yüksek lisans programında tez çalışması olmadığı için uzmanlık alan dersi açamaz. Ancak, tezsiz yüksek lisans danışmanlığında her bir öğrenci için dönem projesi dersi için diğer faaliyetler türünde ücretlendirmek üzere 1 saat olarak ek ders ücreti ödenir.
- (5) Enstitü bünyesinde yüksek lisans ve doktora programlarında aynı ya da farklı anabilim dalları bünyesinde aynı isim veya benzer içeriğe sahip ders açılmaz. Bu şekilde teklif edilen lisansüstü derslerin isim ve içerik yönünden benzer olup olmadığı hususu, Enstitü Kurulunda karara bağlanır.
- (6) Öğretim elemanları, Enstitü bünyesinde her yarıyılıda en fazla 3 (üç) ders açabilir ve açtığı derslerden maksimum 2 (iki) tanesini aynı öğrenciye verebilir. Ancak zorunlu bilimsel araştırma teknikleri ve bilim etiği konularını içeren ders bu sınırlamaya dâhil edilmez.
- (7) Bir yarıyılıda hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim elemanları tarafından verileceği, ilgili anabilim dalı kurul kararı üzerine Enstitü Kurulu tarafından belirlenir.
- (8) Bir anabilim dalı bünyesinde derslerin toplam sayısının en fazla %40'ı ve bir dersin toplam ders saatinin en fazla %40'ı uzaktan eğitim yolu ile verilebilir. Hangi derslerin uzaktan eğitim yoluyla verileceği Enstitü anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile karara bağlanır.
- (9) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programlarında teorik dersler uzaktan eşzamanlı veya eş zamansız olarak yapılır. Uygulamalı dersler ise anabilim/anasanat dalının görüşü doğrultusunda yoğunlaştırılmış olarak yüz yüze yapılabilir.

Öğrenci kabulü, başvuruların değerlendirilmesi ve sınav

MADDE 6 – (1) Lisansüstü programlara öğrenci kabulleri her eğitim öğretim yılının güz ve bahar dönemlerinde yapılabilir. Kontenjanlar ilgili anabilim dalı kurulunun önerisi, Enstitü Yönetim Kurulu ve Senato onayı ile belirlenir.

- (2) Tezli yüksek lisans programına başvurabilmek için adayların, lisans diplomasına ve başvurduğu programın puan türünde 55 ALES puanına sahip olmaları gerekir. Ancak,
  - a) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat/anabilim dallarına öğrenci kabulünde,
  - b) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diğ hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında, ALES şartı aranmaz. Bu adayların başvurularının değerlendirilmesinde ALES puanı 65 kabul edilir. Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.
- (3) Bir anabilim dalı; alan içi, alan dışı ve engelli öğrenci kontenjanı talebinde bulunabilir. Bu durumda ilan edilen alan içi, alan dışı ve engelli kontenjanlar kendi içerisinde değerlendirilir ve ilgili kontenjanlara yerleştirilir.
- (4) Lisansüstü programlara başvuran adayların başvuru evrakları ilgili ABD başkanının önerisi ve EYK ile kabul edilen değerlendirme jürileri tarafından değerlendirilir. Değerlendirme jürileri en az üç asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Oluşturulan jürilerde görev alacak öğretim üyelerinden biri farklı programlardan olabilir.
- (5) Bir anabilim dalına aynı ilanda hem doktora hem de yüksek lisans öğrencisi (Tezli/Tezsiz) alınacaksa aynı değerlendirme jürisi değerlendirme işlemini yürütür.
- (6) Değerlendirme jüri üyeleri aynı gün ve saatte farklı lisansüstü programlarda görevlendirilemez. Ancak ABD başkanının görüşü ve EYK onayı ile bir jüri üyesi en fazla iki farklı programda yapılacak olan değerlendirme ve öğrenci kabul sınavında aynı günde ve farklı saatlerde görev alabilir.
- (7) Değerlendirme jürisi, sınavın yapılmasından ve/veya öğrenci kabulünden en az bir hafta önce belirlenerek görevlendirildiklerine dair yazı jüri üyelerine Enstitü tarafından bildirilir.

(8) Değerlendirme jürisi, adayların tezli yüksek lisans programına kayıtlarının yapılmasında aşağıdaki iki yöntemden birine göre ilgili programa aday yerleştirme işlemini yapar. Hangi usulün uygulanacağı kontenjan ilanlarında önceden belirtilir.

a) ALES puanının %60'ı ve lisans not ortalamasının %40'ının toplamına göre 60 puan ve üstündeki adayların sıralamasını yapar ve ilgili anabilim dalı için ilan edilen kontenjanlara yerleştirir. Eşitlik durumunda ALES puanı yüksek olanlara öncelik verilir. Değerlendirme jürisi, anabilim dalına gönderilen evrakları ve değerlendirme sonucunu Enstitüye gönderir ve sonuçlar Enstitü tarafından ilan edilir.

b) Yazılı/sözlü bilim veya yetenek sınavının yapılmasının zorunlu olduğu yani öğrencinin yazma/okuma becerisi veya yeteneğinin test edilmesini gerektiren kıraat, sözlü okuma, yazma, el becerisi vb. gibi durumlarda ALES puanının %50'si, lisans not ortalamasının %30'u ve bilim sınavının %20'sinin toplamına göre 65 (**Değişik: 30.12.2020 Tarih ve 53 sayılı senato**) puan ve üstündeki adayların sıralaması yapılır. Değerlendirme jürileri, adayların şartları sağlayıp sağlamadıkları/bilim sınavına girip giremeyecekleri ile ilgili görüşlerini bilim sınav tarihinden önce belirleyip Enstitüye bildirir. Enstitü de adayların başvurularının ön değerlendirme sonuçlarını bilim sınav tarihinden önce ilan eder.

(9) Değerlendirme jürisi, tezsiz yüksek lisans programına kabul ettiği adayların kayıtlarının yapılmasında lisans not ortalamasına göre adayların sıralamasını yapar ve ilgili anabilim dalı için ilan edilen kontenjanlara yerleştirir. Eğer anabilim/anasanat dalı yazılı/sözlü bilim veya yetenek sınavı yapmak zorunda ise not ortalaması ve yazılı/sözlü bilim veya yetenek sınavının ayrı ayrı yüzdeleri alınır. Yüzde oranları önceden anabilim/anasanat dalı tarafından adaylara ilan edilmelidir.

(10) Doktora programına öğrenci alımında sınav jürisi, öncesinde Enstitü web sayfasında ilan edilen sınav yeri, tarihi ve saatinde adayları bilim sınavına alır. Adayların değerlendirilmesinde;

a) Yüksek lisans derecesi ile başvuranlar için; ALES puanının %50'si, yüksek lisans mezuniyet ağırlıklı not ortalamasının %15'si, yabancı dil puanının %10'u, lisans mezuniyet not ortalamasının %5'i ve yapılan yazılı/sözlü bilim veya yetenek sınavının %20'sine göre toplam 70 puanı sağlayanlar sıralanarak kontenjanlara yerleştirilirler.

b) Lisans derecesi ile doktora programlarına başvuranlar için; ALES puanının %50'si, lisans mezuniyet ağırlıklı not ortalamasının %20'si, yabancı dil puanının %10'u ve yapılan yazılı/sözlü bilim veya yetenek sınavının %20'sine göre toplam 80 puan ve üstündeki adayların sıralamasını yapılır ve ilgili anabilim dalı için ilan edilen kontenjanlara yerleştirilir. Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3,00 veya muadili bir puana ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 80 ALES puanına sahip olmaları gerekir.

(11) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz ve bu adayların değerlendirme işlemleri için ALES puanları 70 kabul edilerek ilgili programın şartlarında ilan edilir. Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından farklı bir alanda başvuru yapabilir.

(12) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Bu adayların kontenjanlara yerleştirilme işlemlerinde yetenek sınavının %60'ı ve not ortalamasının %40'ı alınarak toplam puan belirlenir. Toplam yerleştirme puanı 70 ve üzeri olan adaylar ilan edilen kontenjanlara yerleştirilir.

(13) Tıp, dış hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olanların doktora başvurularının değerlendirilmelerinde ALES puanının %50'si, lisans mezuniyet ağırlıklı not ortalamasının %20'si, yabancı dil puanının %10'u ve yapılan yazılı/sözlü bilim veya yetenek sınavının %20'sine göre toplam 70 puan ve üstündeki adayların sıralamasını yapılır ve ilgili anabilim dalı için ilan edilen kontenjanlara yerleştirilir.

(14) Bilim alanı bir yabancı dil ve edebiyatı olan veya tamamen yabancı dilde öğretim yapan lisansüstü programlar yabancı dilde öğretim yapan programlardır. Bu programlara başvuran adayların ilgili programın eğitim dilinden Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen sınavlardan en az 60 puan veya muadili bir dil sınav puanına sahip olmaları gerekir. Yabancı dilde öğretim yapan yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ALES puanının %60'ı, lisans not ortalamasının %40'ının toplamına

göre 60 puanı olan adaylar arasında sıralama yapılarak ilan edilen kontenjanlara yerleştirilir. Yabancı uyruklu adayların değerlendirilmesinde ise lisans not ortalamasının %50'si ve sözlü bilim sınavının %50'sinin toplamına göre alım yapılır. İlgili yabancı dilde öğretim yapan programın dil puanına sahip olmayan adaylar istemeleri halinde Üniversite tarafından düzenlenen ilgili dilin dil sınavına girebilirler ve bu sınavdan en az 60 puan almalıdırlar. Programın dil yeterliliği dışında diğer şartlarını sağlayan adayların talepleri halinde ilgili programa ön kayıtları yapılabilir. Dil yeterliliğine sahip olmayan adaylar ilgili dilin Üniversite bünyesinde hazırlık sınıfı bulunması durumunda hazırlık sınıfına kaydedilirler. Yabancı dilde açılan doktora programlarına adayların yerleştirilmesinde ise doktora öğrenci kabulündeki değerlendirme usulleri uygulanır (**Ek: 15.02.2020 tarih ve 09 Sayılı Senato**).

(15) Lisansüstü programlara asil kontenjan sayısından fazla müracaatın olması durumunda asgari değerlendirme puanına sahip adaylar, yedek olarak ilan edilir. Daha sonra kayıt yaptırmayan asil sayısı kadar, en yüksek puandan başlanmak üzere yedek adaylar ilgili kontenjanlara yerleştirilirler.

(16) Jüri, lisansüstü programlara yerleşen adayların listesini, ıslak imzalı şekilde EBYS üzerinden Enstitüye bildirilir. Jüri ayrıca adaylara ait belgeleri ve sınav evraklarının asıllarını da 3 (üç) iş günü içerisinde Enstitüye elden teslim eder.

(17) Lisansüstü programlara en az dört yıllık lisans mezunu öğrencileri başvurabileceği gibi verilen ilanda aksi belirtilmedikçe dört yıllık yüksek okul mezunları da başvurabilir.

(18) Daha önce disiplin suçu nedeniyle herhangi bir yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilen bir öğrenci, lisansüstü programlara başvuruda bulunamaz. Bu durum ilgili değerlendirme jürisi tarafından dikkate alınarak işlem yapılır.

(19) Disiplin suçu dışındaki nedenlerle, başvurduğu lisansüstü programdan ilişkisi kesilen bir öğrenci en az bir akademik yıl geçmeden aynı programa başvuruda bulunamaz.

(20) Salgın hastalık veya doğal afet durumlarında yazılı/sözlü bilim sınavları anabilim dalı kurulunun önerisiyle ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla uzaktan sınav yöntemleriyle yapılabilir (**Ek: 30.12.2020 Tarih ve 53 sayılı senato**).

Kazanan adayların listesi ve kesin kayıt

MADDE 7- (1) Kazanan adaylara ait kesin sonuçlar EYK kararıyla Enstitü web sayfasında ilan edilir ve adayların kesin kayıtları Enstitü öğrenci işleri tarafından yapılır.

(2) Başarılı olan asil listeden kayıt yaptırmayan adayların yerine asil sayısı kadar, en yüksek puandan başlanmak üzere yedek adaylar kayıt hakkı kazanır ve kayıtlanmaları durumunda ilgili kontenjanlara yerleştirilir. Yedek adayların kayıtlanması için 2 (iki) gün ek süre verilir. Kayıt yaptıranların sayısı, kayıt süresinin bitiminde program kontenjanının altında kalsa bile ek kayıt yapılamaz.

(3) Yüksek lisans başvurusu için kesin kayıta istenen belgeler:

- a. Başvuru Formu (Enstitü web sayfasından temin edilecektir)
- b. Özgeçmiş
- c. Lisans Diploması veya Çıkış Belgesi (aslı, e-devlet çıktısı veya onaylı örneği)
- d. Nüfus Cüzdanı Fotokopisi
- e. Askerlik Durum Belgesi (erkek adaylar için)
- f. Fotoğraf (son altı ay içerisinde çekilmiş, 2 adet)
- g. Transkript (not dökümü) Belgesi (aslı veya onaylı örneği)
- h. ALES Sonuç Belgesi
- i. Herhangi bir lisansüstü programına kayıtlı olmadığına dair dilekçe

(4) Doktora/sanatta yeterlik başvurusu için kesin kayıta istenen belgeler:

- a. Başvuru Formu (Enstitü web sayfasından temin edilecektir.)
- b. Özgeçmiş
- c. Nüfus Cüzdanı Fotokopisi
- d. Askerlik Durum Belgesi (erkek adaylar için)
- e. Fotoğraf (son altı ay içerisinde çekilmiş, 2 adet)
- f. ALES Sonuç Belgesi
- g. Yabancı Dil Başarı Belgesi

- h. Yüksek Lisans Diploması veya Çıkış Belgesi, (aslı, e-devlet çıktısı veya onaylı örneği)
- i. Yüksek Lisans Transkript (not dökümü) Belgesi, (aslı veya onaylı örneği)
- j. Lisans Diploması veya Çıkış Belgesi, (aslı, e-devlet çıktısı veya onaylı örneği) (lisans mezunları için)
- k. Lisans Transkript (not dökümü) Belgesi, (aslı veya onaylı örneği, lisans mezunları için)

(5) Başvuruların çevrimiçi (online) yapılması durumunda ilgili evraklar sistem üzerinden yüklenir.

(6) Salgın hastalık veya doğal afet durumunda adaylar evrakların asıllarını online olarak kesin kayıtları yapıldıktan sonra bir ay içerisinde dosyalarına konulmak üzere ilgili enstitüye posta yoluyla veya bizzat ulaştırmak zorundadırlar. Ulaştırmayan öğrencilerin Enstitüyle ilişkileri EYK kararıyla kesilir (**Ek: 30.12.2020 Tarih ve 53 sayılı senato**).

Özel öğrenci kabulü

MADDE 8- (1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, lisansüstü derslere kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumundaki ve başvurduğu ABD'lerin onayı ve EYK ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir.

(2) Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı Enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

(3) Özel öğrenci bir yarıyıldan fazla en fazla 2 (iki) ders, lisans derecesiyle doktora yapanlar ise en fazla 4 (dört) ders alabilir.

(4) Özel öğrencilerin alacağı dersler için ödemesi gereken ücretler Senato tarafından belirlenir.

Bilimsel Hazırlık

MADDE 9- (1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış veya farklı bir yükseköğretim kurumundan mezun olan yüksek lisans veya doktora programı adayları için eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir. Ancak, programa yönelik olarak bir yarıyıldan fazla en fazla üç lisansüstü ders alınabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programında öğrenciye en fazla yirmi dört kredi verilebilir. Bu dersler haftalık ders programlarında birbirleriyle çakışmayacak şekilde belirlenir ve ön şart uygulanmaz.

(4) Aynı anabilim/anasanat dalında daha önce bilimsel hazırlık programı almış ve başarılı olmuş bir öğrenciye ikinci kez bilimsel hazırlık programı uygulanmaz.

(5) Bilimsel hazırlık programına tabi öğrenciler seminer ve tez çalışma planını bu süre içerisinde sunamaz.

(6) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer konularda, ilgili lisans ve yüksek lisans programlarındaki esaslar uygulanır.

(7) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en fazla iki yarıyıldır ve öğrencinin kayıt yaptırdığı tarihten itibaren başlar. Yaz öğretimleri bu süreye dâhil edilmez. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve bu süre sonunda başarılı olamayanların Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(8) Bilimsel hazırlık dersleri ilgili anabilim dalında lisans programı varsa lisans programından, eğer yok ise diğer anabilim dallarından sağlanabilir. Eğer diğer anabilim dallarının lisans programlarında da verilecek dersler yok ise ilgili anabilim dalı Enstitü bünyesinde bu dersi bilimsel hazırlık dersi olarak açabilir (**Ek: 30.12.2020 Tarih ve 53 sayılı senato**).

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 10 – (1) Yatay geçiş başvuruları öğrencilerin geldiği programlardaki not ortalamaları göz önüne alınarak değerlendirilir. Lisansüstü programlara ilanda belirtilenden daha fazla sayıda öğrenci başvurusu

olmuş ise; en yüksek not ortalamasına sahip öğrenciden başlamak üzere sıralama yapılarak öğrenci alımı gerçekleştirilir. Not ortalamalarının eşit olduğu durumlarda ise öğrencilerin programa başvurdukları esnada sahip oldukları ALES puanlarına göre sıralama yapılır. Bu karar, ilgili ABD akademik kurulu tarafından verilir ve EYK onayı ile kesinleşir.

(2) Yatay geçiş yoluyla kabul edilen öğrencinin geldiği programda başarılı olduğu derslerin eşdeğerliği, ilgili ABD akademik kurul kararı ve EYK onayı ile kabul edilir ve eksik kalan ders ve kredilerin, atandığı danışman tarafından tamamlanması sağlanır. Ayrıca öğrenci geldiği programda bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren bir ders almamışsa, bu ad ve içerikteki bir dersi alması zorunludur.

(3) Yatay geçişi kabul edilen öğrenciye lisansüstü eğitimi için verilecek süre ile öğrencinin önceki kurumda lisansüstü eğitimde geçirdiği sürenin toplamı, bilimsel hazırlık hariç lisansüstü öğrencilerine verilen azami süreden fazla olamaz.

(4) Doktora yeterlik sınavında başarılı olduktan sonra yatay geçiş yapan öğrenciler yeniden doktora yeterlik sınavına girmezler. Başarılı oldukları yeterlik sınavı geçerli sayılır.

(5) Öğrenci yatay geçiş yaptıktan sonra daha önceki yükseköğretim kurumunda belirlemiş olduğu tez konusunu değiştirip değiştirmeyeceğine danışmanı ile birlikte karar verir.

(6) Gerek tezli yüksek lisans öğrencileri tezsiz yüksek lisans programlarına, gerekse tezsiz yüksek lisans öğrencileri tezli yüksek lisans programlarına yatay geçiş yapabilirler. Ancak yatay geçişte öğrencilerin;

a) İlgili ABD'nin ilanında yatay geçiş için boş kontenjanın bulunması ve kontenjanın şartlarını sağlamaları,

b) Tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına geçişte ilgili tezli yüksek lisans programının en düşük puanla yerleşen öğrencinin puanına eşit veya üstünde yerleşme puanına sahip olmaları gerekmektedir (**Ek: 09.06.2020 Tarih ve 27 sayılı senato**).

Ders kaydı, sınavlar ve değerlendirme

MADDE 11- (1) Öğrenciler her yarıyılıda, akademik takvimde belirlenen süre içinde kayıtlarını mutlaka yenilemelidirler. Kayıt işlemleri, öğrenci otomasyon sistemi üzerinden öğrenci tarafından yapılır. Daha sonra ekleme/çıkarma haftasında danışman onayı ile ders kayıtlanması tamamlanır ve alınan çıktının öğrenci ve danışman tarafından imzalan bir nüshası Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Öğrenci İşleri Bürosuna teslim edilir. Otomasyon sisteminden kaynaklı ders kayıt işleminin gerçekleştirilememesi durumunda ders kaydı, süresi içerisinde ders kayıt formu üzerinden yapılarak onaylanıp elden Enstitüye teslim edilir ve Enstitü Öğrenci İşleri Bürosu tarafından ders kayıt işlemi yapılır.

(2) Süresi içerisinde kaydını yaptıramayan öğrenciler ve kayıtlanma işlemini tamamlayamayan danışmanlar gerekçeli kararını belirten bir dilekçe ile maksimum on iş günü içinde o dönemde alınması gereken tez çalışması, seminer, tez önerisi, yeterlilik, uzmanlık alan dersi ve/veya kredili derslerini ders kayıt formuna yazarak, anabilim dalı başkanlığına sunar. Anabilim dalı başkanının teklifi ve EYK kararı ile öğrencilerin kesin kayıtları gerçekleştirilir.

(3) Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Doktora programı ise, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci ayrıca her yarıyıl 8 AKTS uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır.

(4) Doktora öğrencileri tez çalışmasına kayıt yaptırdıktan sonra her 6 ayda bir tez izleme komitesine teziyle alakalı bir tez izleme komitesi raporu sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin raporu, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez raporu başarısız bulunan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Uzmanlık alan dersi, tez önerisi ve seminer dersleri akademik ortalamaya dâhil edilmez ve ilgili danışmanlar tarafından yarıyıl sonunda başarılı veya başarısız olarak değerlendirilirler.

(6) Uzmanlık alan dersi 8 AKTS, zorunlu Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Bilim Etiği dersi 6 AKTS, tez önerisi yüksek lisansda 18 AKTS ve doktora 24 AKTS, seminer dersi 12 AKTS, doktora yeterlilik 24 AKTS, tez çalışması 24 AKTS, dönem projeleri 30 AKTS kabul edilir.

(7) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci, kayıtlı olduğu yarıyıldaki kredili derslerini ve seminerini başarıyla tamamlamasına gerek kalmadan tez önerisini verebilir. Eğer öğrenci, içinde bulunduğu yarıyıldaki tez önerisini ve seminer dersini almış ve başarısız olmuş ise bir sonraki yarıyıldaki tez önerisi, seminer ve uzmanlık alan dersine tekrar kayıt yaptırmayı gerektirir.

(8) Doktora programında öğrencilerin yeterliliğe girebilmesi için kredili derslerini ve seminerini başarıyla tamamlaması, tez önerisine geçebilmesi için ise yeterlilik sınavında başarılı olmuş olması gerekir.

(9) Tezli yüksek lisans programında kredili derslerini, seminer ve tez önerisini almış ve başarılı olmuş öğrenciler sonraki yarıyıldaki tez çalışmasına kayıtlarını yaptırabilirler. Doktora programında ise kredili derslerine, seminer, yeterlilik, tez önerisine kayıt yaptıran başarılı olmuşsa sonraki yarıyıldaki tez çalışmasına kayıt yaptırabilirler.

(10) Her iki programda da öğrenciler kayıtlı olduğu yarıyıl içerisinde kredili derslerinden en az bir tanesinden ve/veya seminer/tez önerisi/yeterlilik/tez çalışmasının herhangi birinden başarısız olmuşsa, uzmanlık alan dersinden de başarısız olur (**Mülga: 30.12.2020 Tarih ve 53 sayılı senato**).

(11) Öğrenci, başarısız olduğu seçmeli ders/derslerin yerine farklı seçmeli ders/dersleri alabilir, ancak zorunlu dersleri tekrar almak mecburiyetindedir. Müfredat değişikliği veya dersin seçmeli derse dönüşmesi durumunda danışman onayı, ABD başkanının görüşü ve EYK kararıyla başka zorunlu dersi/dersleri alabilir.

(12) Öğrenci, farklı anabilim dallarından ders alabilir, ancak alınacak derslerin öğretim programlarında açılmış olması gerekir.

(13) Yeniden başka bir programa kayıt yaptıran öğrencinin, geldiği programda alıp başarmış olduğu en çok 6 dersi sayılabilir/muaf edilebilir. Dolayısıyla ders döneminde her yarıyıl için en az bir ders ve uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır. Ancak yatay geçişle gelen öğrencinin ders muafiyetinde bir sınırlama söz konusu değildir.

(14) Doktora programına kayıt olan öğrenciler yüksek lisans programında alıp başarılı oldukları aynı ad veya içerikteki dersi/dersleri tekrar alamazlar.

(15) Öğrenci akademik not ortalamasını yükseltmek amacıyla öncesinde başarılı olduğu dersi/dersleri, kayıtlı olduğu ders dönemi içinde tekrar alabilir. Bu durumda aldığı son not geçerlidir. Not ortalamasını yükseltmek amacıyla tekrarlanacak dersle/derslerle ilgili başvuru, ders kayıtları süresi içinde ABD başkanlığı aracılığı ile ilgili Enstitüye yapılır.

(16) Danışmanlar; öğrencileri tarafından sunulan seminerin değerlendirme tutanağını, seminer katılım listesini ve seminer duyurusunu üst yazı ile anabilim dalı başkanlığına, anabilim dalı başkanlığı da EBYS üzerinden Enstitüye teslim eder.

(17) Ortak protokol kapsamında kayıtlanan bir öğrenci için yapılacak yüksek lisans savunma sınavında ikinci/ortak danışman geçerli bir gerekçe belirtmek suretiyle sınav jürisinde yer almayabilir. Bu durumda sınav jürisi üç (3) asıl ve iki (2) yedek üyeden oluşturulur. Ancak öğrencinin tezinde ikinci/ortak danışmanın ismi yazılır.

(18) Lisansüstü öğrencilerinin bir dönemde alabileceği maksimum ders sayısı beşi (5) geçemez (**Ek: 30.12.2020 Tarih ve 53 sayılı senato**).

(19) Anabilim dalı başkanı seminer jürilerinin belirlenmesinde danışmanın görüşünü alarak danışmanın da içerisinde yer aldığı jüri üyelerini belirler. Ancak seminerin yer ve tarihi danışman öğretim üyesi tarafından belirlenir (**Ek: 30.12.2020 Tarih ve 53 sayılı senato**).

Mezuniyet

MADDE 12- (1) Bir öğrenci, mezun olabilmek için yüksek lisans programlarında en az 2.00 (65 başarı notu), doktora programlarında ise en az 2.50 (75 başarı notu) akademik not ortalamasını sağlamalıdır.

(2) Lisansüstü programlarda, mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının Enstitüye teslim edildiği tarihtir. Ancak, öğrenci tezinin 3 (üç) nüshasını ciltlenmiş olarak Enstitüye teslim etmesi ve mezuniyet işlemlerini tamamlaması halinde mezuniyet belgesi alabilir.

(3) Yüksek lisans öğrencilerinin mezun olabilmesi için alanı ile ilgili kendi isminin yer aldığı en az bir bilimsel etkinlik (kongre/sempozyum/çalıştay) vb. sunumu kendisi tarafından yapılmış ve yayımlanmış bir adet sözlü bildiri ya da hakemli bir dergide yayımlanmış veya kabul edilmiş bir bilimsel makalesinin olması gerekir (**Mülga: 09.06.2020 Tarih ve 27 sayılı senato**).

(4) Doktora/sanatta yeterlik öğrencilerinin mezun olabilmeleri için kendi isminin yer aldığı tez konusundan üretilmiş veya alanıyla alakalı;

a) TR dizinde taranan bir dergide yayımlanmış veya kabul edilmiş bilimsel makalesi bulunmak,

b) Web of Science tarafından taranan dergilerde yayımlanmış veya kabul edilmiş bilimsel makalesi bulunmak,

c) Kitap veya kitapta bölüm yazarlığının bulunmak,

d) Karma sanatsal etkinliğe katılmış olmak şartlarından en az birini yerine getirmeleri gerekir. Bu, doktora tez savunma jürisinin kurulmasının ön şartıdır (**Değişik: 09.06.2020 Tarih ve 27 sayılı senato**).

İkinci öğretim tezli/tezsiz yüksek lisans programları

MADDE 13- (1) İkinci öğretim tezli yüksek lisans programlarına kabul koşullarında tezli yüksek lisans programı koşulları geçerlidir. İkinci öğretim tezsiz yüksek lisans programlarına kabul koşulları, Üniversitenin birinci öğretim tezsiz yüksek lisans programları koşullarıyla aynıdır. İkinci öğretim tezli/tezsiz yüksek lisans programlarında başarı ve mezuniyet koşulları, Üniversitenin yüksek lisans programlarıyla aynıdır.

(2) İkinci öğretim tezli/tezsiz yüksek lisans programlarına kabul edilen öğrenciler ile yabancı uyruklu öğrencilerin ödeyecekleri öğrenim ücreti, ilgili EYK'nın teklifi ile her yarıyıl başında Üniversite yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(3) Üniversite, ikinci öğretim tezli/tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci alımında kamu kurum ve kuruluşlarıyla ücretlerle ilgili olarak protokol yapabilir.

(4) İkinci öğretim tezli/tezsiz yüksek lisans programında öğrenciler, her yarıyıl alacakları derslerin toplam kredisi ile belirlenen yarıyıl öğrenim ücretini Üniversitenin duyurduğu banka hesabına belirtilen tarihlerde yatırır.

Kayıt dondurma

MADDE 14 – (1) Öğrenciler, olağanüstü durumlar hariç (zorunlu haller dışında) en fazla iki yarıyıl kayıt dondurabilirler. Kayıt dondurulan yarıyıllar öğrenim süresinden sayılmaz. Öğrenci, bu hakkı öğrenim süresi boyunca birbirini izleyen ya da farklı yarıyıllarda kullanabilir.

(2) Öğrencinin kayıt dondurabilmesi için, yarıyıl başlangıcından önce veya en geç kayıt yenileme döneminde ilgili Enstitü Müdürlüğüne dilekçe ekinde gerekçeleri ve belgeleri ile başvurması gerekir.

(3) Askerlik nedeniyle izinli sayılan öğrenci, öğrenimine devam edemez ve izinli olduğu yarıyılı izleyen sınav dönemindeki yarıyıl sonu sınavlarına giremez.

(4) Kesinleşmiş bir mahkûmiyet hali olmayıp tutuklu olan lisansüstü öğrenciler de yasal işleyişi izleyerek kayıt dondurma hakkına sahiptir.

Sağlıkla ilgili mazeretler

MADDE 15 – (1) Öğrencilerin, üniversite veya devlet hastanelerinden ya da Sağlık Bakanlığı ile anlaşmalı özel hastanelerden alacağı sağlıkla ilgili mazeretlerini gösteren belgelerini en geç üç iş günü içinde ilgili ABD'ye iletmeleri gerekir.

(2) Öğrenciler ara sınav ve bütünleme sınavları zamanında giremediği sınavlar için mazeretini belgelemek şartıyla mazeret sınavına girebilirler.

(3) Haklı ve geçerli nedenlerle mazereti kabul edilen öğrencilere, EYK kararı ile mazeretli ders kayıt hakkı verilir.

(4) Mazeretleri Enstitü Yönetim Kurulu tarafından uygun bulunan öğrencilere, mazeret sınav hakkı veya tez savunması için ek süre verilebilir.

(5) Tez sınavına girip düzeltme alan öğrencilere rapor süresi kadar izin verilebilir.

(6) Sağlık Raporlarına ilişkin mazeret başvuruları, akademik takvimde belirlenen yarıyıl işlem süreleri göz önüne alınarak, ABD başkanının görüşü alınmak koşuluyla EYK'da karara bağlanır.

(7) Öğrencinin devamsızlığının hesaplanmasında, sağlık raporu dikkate alınmaz.

(8) Öğrenciler, mazeretli kabul edildikleri süre içinde sınavlara giremezler. Eğer sınava girdikten sonra rahatsızlanıp rapor almış iseler sınavları geçerli sayılır.

İlişik kesme ve kayıt silme

MADDE 16- (1) “İğdır Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği’nde belirtilen durumlara ek olarak aşağıda belirtilen hallerde öğrencilerin kayıtlı oldukları programla ilişkileri kesilir:

- Yatay geçiş ile başka bir üniversiteye geçmesi,
- Öğrencinin, öğrenme fonksiyonlarının ortadan kalktığı için sağlık raporu ile belgelendirilmesi,
- Vefat durumu

Diğer Hükümler

MADDE 17 – (1) Bu Yönergede belirtilmemiş hallerde; İğdır Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, ilgili mevzuat hükümleri ile Enstitü Yönetim Kurulu ve Senato hükümleri geçerli olur.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Yönerge, Senatoda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Yönerge hükümlerini İğdır Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönergenin Değişiklik Yapılan Senato Kararının	
Tarihi	Sayısı
30.12.2020	2020.53.238
15.02.2021	2021.09.38
15.02.2021	2021.09.39
09.06.2021	2021.27.127